

**แผนป้องกันและระงับอัคคีภัย
ในสำนักงาน
[วิทยาลัยการศึกษ]**

วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
School of Education University of Phayao

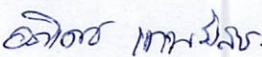

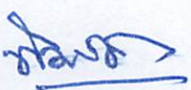
แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงาน

วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงาน

วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

<p>จัดทำโดย</p> <p>นางสาวกัญญาภัทร วิมลสุต หัวหน้าสำนักงาน</p> <p>นายอภิเดช เทพรังสาร นักวิชาการพัสดุ</p>	<p>ทบทวนโดย</p> <p>ผศ. ดร.ชัยญ์ สงวนนเสริมศรี รองคณบดีฝ่ายบริหาร</p>	<p>อนุมัติโดย</p> <p>รศ.ดร.สมบัติ นพรัถ คณบดีวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา</p>
---	--	---

สารบัญ

	หน้า
กระบวนการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงาน	1
เค้าโครงแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงาน	2
ความสำคัญของปัญหา	7
วัตถุประสงค์ของแผน	7
ขอบเขตของแผน	7
ข้อมูลของหน่วยงาน	7
การปฏิบัติก่อนเกิดอัคคีภัย	8
การปฏิบัติระหว่างเกิดอัคคีภัย	10
การปฏิบัติหลังเกิดอัคคีภัย	13
การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ	13
ภาคผนวก	

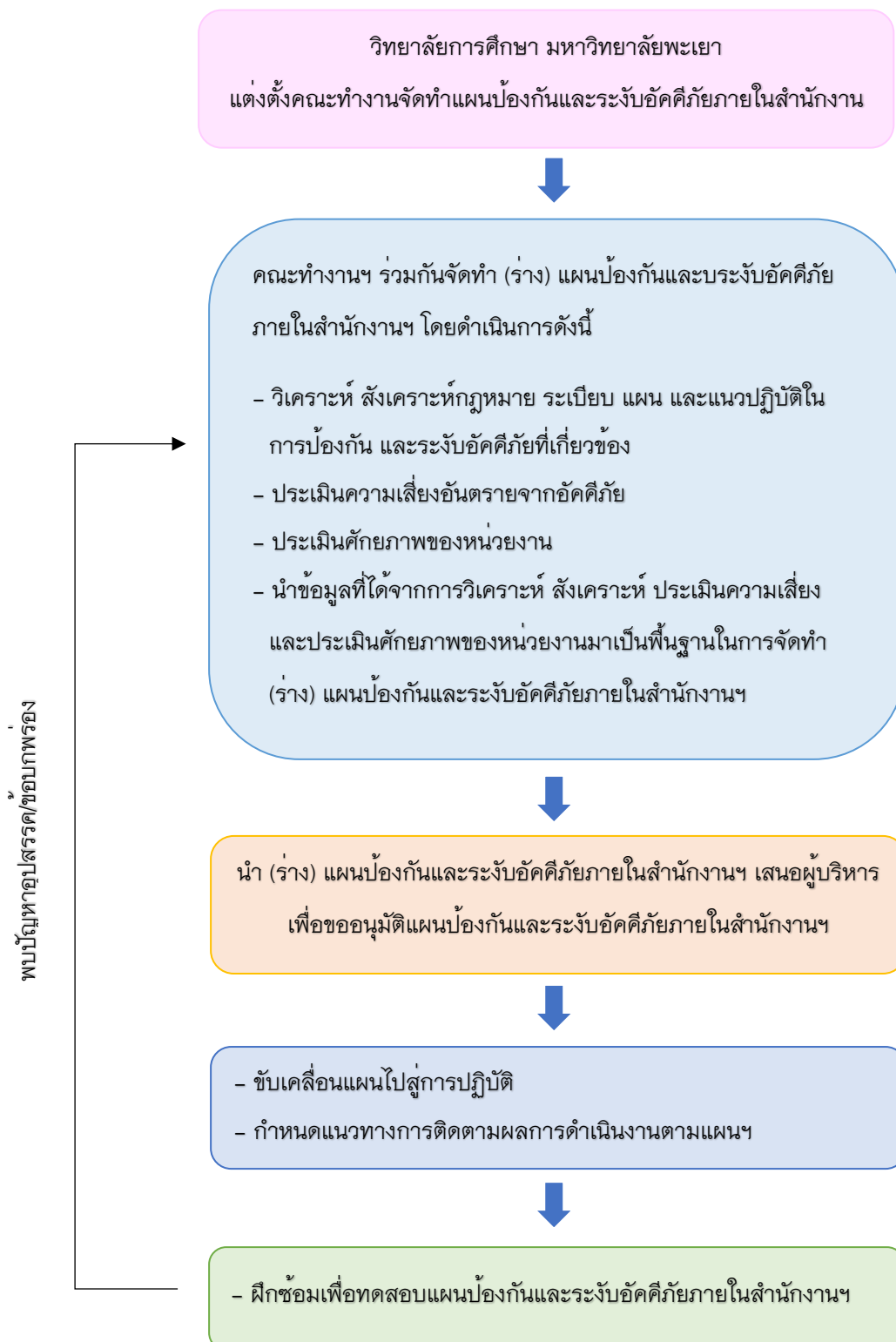
กระบวนการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงาน

ปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ สารเคมี และวัตถุอันตรายมาใช้ในกระบวนการผลิต การก่อสร้าง และการบริการ แต่ยังคงขาดการพัฒนาความรู้ความเข้าใจควบคู่กันไป ทำให้ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้งานในด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ก่อให้เกิดอันตรายจนได้รับบาดเจ็บ พิการ ทูพพลภาพ และเสียชีวิต ซึ่งการป้องกันและระงับอัคคีภัยที่มีมาตรฐาน เป็นมาตรการสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความปลอดภัยในการทำงาน

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 มาตรา 3 จึงกำหนดให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และกิจการอื่นตามที่กำหนด ในกฎกระทรวงจัดให้มีมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในหน่วยงานของตนไม่ต่ำกว่ามาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยการดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยกำหนดให้เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555 ข้อ 4 ในสถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ให้นายจ้างจัดให้มีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบกิจการ เช่น จัดให้มีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ประกอบด้วย การตรวจตรา การอบรม การรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย การดับเพลิง การอพยพหนีไฟ และการบรรเทาทุกข์ ฯลฯ

การจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานของวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ให้เป็นไปอย่างมีระบบ ชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้จริง อันจะเป็นการสร้างหลักประกันด้านความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ให้ได้รับความปลอดภัยจากอัคคีภัยที่อาจจะเกิดขึ้น โดยมีหลักการพื้นฐานคือรายละเอียดของแผนสอดคล้องตามที่กฎหมายกำหนด และการบูรณาการความร่วมมือกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างการยอมรับ สร้างความรู้สึกของความเป็นเจ้าของ นำไปสู่การได้มาซึ่งแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยาควรเสริมสร้างกระบวนการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยอย่างมีส่วนร่วม ดังนี้

กระบวนการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงาน
วิทยาลัยการศึกษ มหาวิทยาลัยพะเยา

สำหรับรายละเอียดกระบวนการวางแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานของวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อให้เป็นเวทีในการบูรณาการความร่วมมือและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกส่วน/ฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนป้องกันป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ โดยกรณีการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานของวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

- ประธานคณะกรรมการฯ: คณบดีวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
- คณะทำงานฯ: ผู้บริหารฝ่ายต่าง ๆ ทุกส่วนงาน
- คณะทำงานเจ้าหน้าที่: เจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยการศึกษาที่ได้รับมอบหมายหน้าที่

2. การจัดทำ (ร่าง) แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ

คณะกรรมการฯ ร่วมกันจัดทำ (ร่าง) แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ โดยดำเนินการดังนี้

2.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์กฎหมาย ระเบียบ แผน และแนวปฏิบัติในการป้องกันและระงับอัคคีภัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวทางและขอบเขตแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ที่สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ แผน และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น

2.2 ประเมินความเสี่ยงอันตรายจากอัคคีภัย การประเมินความเสี่ยงอันตรายจากอัคคีภัยให้ประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย (การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย. กระทรวงมหาดไทย กรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย, ธันวาคม 2556) ซึ่งได้กล่าวว่า “ความเสี่ยงจากสาธารณภัย” หมายถึง “โอกาสที่จะเกิด การสูญเสียจากสาธารณภัย ทั้งต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ และภาคบริการต่างๆ ในชุมชนใด ชุมชนหนึ่ง ณ ห้วงเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต” สามารถแทนด้วยสมการแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง ได้แก่ ภัย ความล่อแหลม ความเปราะบาง และศักยภาพ

$$\text{ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (DR)} = \text{ภัย (H)} \times \text{ความล่อแหลม (E)} \times \text{ความเปราะบาง (V)}$$

$$\text{ศักยภาพ (C)}$$

- ภัย (Hazard) คือ เหตุการณ์หรืออันตรายที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติหรือจากการกระทำของมนุษย์ที่อาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

- ความล่อแหลม (Exposure) คือ การที่สิ่งใด ๆ ก็ตามมีสถานที่ตั้งอยู่ภายในอาณาบริเวณพื้นที่ที่อาจจะเกิดภัยและมีโอกาสได้รับความเสียหายจากภัยนั้น ๆ ได้ เช่น ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย ทรัพย์สิน อาคารบ้านเรือน กิจการร้านค้า หรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจจะเกิดภัย

- ความเปราะบาง (Vulnerability) คือ ปัจจัยหรือสภาวะใด ๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคมขาดความสามารถในการป้องกันตนเอง หรือไม่สามารรถรับมือกับภัยอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น หรือกระทั่งไม่สามารถรับมือกับภัยอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น หรือแม้กระทั่งไม่สามารถฟื้นฟูชีวิต สังคม และสภาพแวดล้อมได้อย่างรวดเร็วจากความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ เช่น โครงสร้างอาคารไม่แข็งแรง ไม่มีความรู้ในการรับมือกับภัย ความขัดแย้งในชุมชน ฯลฯ

- ศักยภาพ (Capacity) คือ ความรู้ ทักษะ และทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชน สังคม หรือหน่วยงานใด ๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น ชุมชนมีความรู้ในการช่วยเหลือตนเองและสามารถรับมือกับภัยต่าง ๆ ได้ ความพร้อมของอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ เป็นต้น การประเมินความเสี่ยงอันตรายจากอัคคีภัยจึงเป็นกระบวนการที่ช่วยประเมินระดับความเสี่ยงที่ชุมชนหรือสังคมมีต่ออัคคีภัย โดยมีการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงในด้านที่เกี่ยวข้องกับภัย ความล่อแหลม และความเปราะบางที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อมนุษย์ ทรัพย์สิน การบริการ การดำรงชีพ สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ

2.3 ประเมินศักยภาพของหน่วยงาน ในการประเมินศักยภาพของหน่วยงาน ให้วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ทำการประเมินศักยภาพและขีดความสามารถของหน่วยงานในการจัดการอัคคีภัยที่เกิดขึ้นใหญ่โตโดยเร็วได้มากน้อยเพียงใด โดยหน่วยงานควรรวบรวมข้อมูลสำคัญ ดังนี้

- ข้อมูลบุคลากร เช่น รายชื่อบุคลากรของแต่ละส่วน/ฝ่ายที่ปฏิบัติงานประจำของวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการอัคคีภัย (ถ้ามี) ฯลฯ

- ข้อมูลเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย เช่น เครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ รถน้ำดับเพลิง อุปกรณ์ตรวจจับควัน (Smoke Detector) อุปกรณ์แจ้งเตือนเพลิงไหม้ (Fire Alarm) อุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น ฯลฯ

- ข้อมูลหน่วยงาน เช่น แผนผังอาคาร สถานีดับเพลิงใกล้เคียง โรงพยาบาลใกล้เคียง สถานีตำรวจใกล้เคียง อ่างเก็บน้ำ/แหล่งน้ำสำหรับดับเพลิง มูลนิธิ/องค์กรสาธารณกุศลใกล้เคียง พร้อมสถานที่ติดต่อและเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ กรณีเกิดอัคคีภัย ฯลฯ

2.4 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การประเมินความเสี่ยง และการประเมินศักยภาพของหน่วยงาน มาเป็นพื้นฐานในการจัดทำ (ร่าง) แผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ยึดหลักการสำคัญ คือ การมีส่วนร่วมของทุกส่วน/ฝ่ายที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง รวมถึงการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ และการปรับปรุง/แก้ไข/พัฒนาแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ดังนี้

2.4.1 วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ควรกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละภารกิจในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากอัคคีภัยตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ อย่างชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ

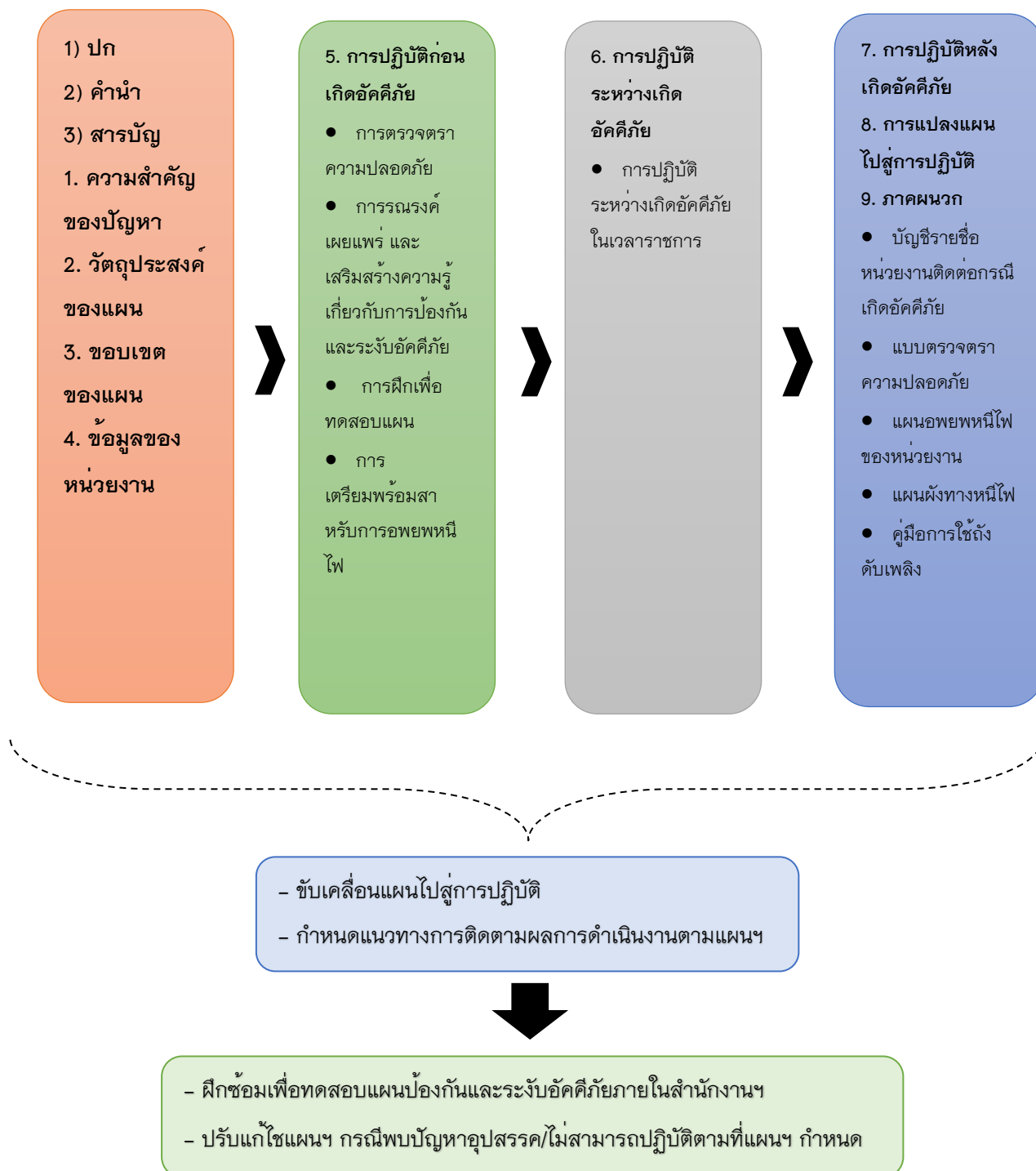
2.4.2 วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ควรกำหนดให้มีการฝึกเพื่อทดสอบแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ที่จัดทำขึ้น ว่าสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงมากน้อยเพียงใด พบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามแผนหรือไม่ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับ/แก้ไข/พัฒนาแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ให้สามารถนำไปใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เค้าโครงแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงาน

กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555 กำหนดให้นายจ้าง จัดให้มีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบกิจการ เช่น จัดให้มีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ประกอบด้วย การตรวจตรา การอบรม การรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย การดับเพลิง การอพยพหนีไฟ และการบรรเทาทุกข์ ฯลฯ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543 กำหนดให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจทุกแห่งถือปฏิบัติตามมาตรการและแนวทางในการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในสถานที่ราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ โดยการจัดทำแผนหรือมาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัย อุบัติภัยขึ้นภายในหน่วยงาน จัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตามหลักสูตรการดับเพลิงเบื้องต้น และให้มีการฝึกซ้อมแผนให้เป็นไปตามแผนของแต่ละหน่วยงานที่จัดทำขึ้น

วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ตระหนักถึงอันตรายและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอัคคีภัย ทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงจัดทำเค้าโครงแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ เพื่อให้วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ รองรับเหตุการณ์อัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้นได้

เค้าโครงแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงาน

**หมายเหตุ โดยมีรายละเอียดเค้าโครงแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยในแต่ละหัวข้อ ดังนี้

1. ความสำคัญของปัญหา

ความสำคัญของปัญหาอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นในบริเวณสำนักงาน/เหตุผล ที่วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ต้องจัดทำแผนป้องกันและระงับอุบัติเหตุภายในสำนักงาน ขึ้น โดยควรอ้างอิงกฎหมาย/ระเบียบ/มติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการ ป้องกันและระงับอุบัติเหตุ พ.ศ. 2555 , มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543 เรื่อง มาตรการ และแนวทางในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในสถานที่ราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ

2. วัตถุประสงค์ของแผน

ผลลัพธ์สุดท้ายที่แผนป้องกันและระงับอุบัติเหตุภายในสำนักงาน ต้องการจะบรรลุให้ชัดเจน และควรกำหนดวัตถุประสงค์ที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น

2.1 เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ในการ ป้องกันและระงับอุบัติเหตุให้ชัดเจน

2.2 เพื่อลดอัตราความเสียหายต่อการเกิดอุบัติเหตุภายในบริเวณพื้นที่ปฏิบัติงานของวิทยาลัย การศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

2.3 เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยจากอุบัติเหตุต่อ อาจารย์ นิสิต ผู้ปฏิบัติงาน และผู้มาติดต่อราชการทุกคน

3. ขอบเขตของแผน

ขอบเขตการใช้แผนป้องกันและระงับอุบัติเหตุภายในสำนักงานของวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ให้ชัดเจน เช่น แผนป้องกันและระงับอุบัติเหตุภายในสำนักงานของวิทยาลัย การศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ฉบับนี้ ใช้ในการป้องกันและระงับอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นในบริเวณ สถานที่ปฏิบัติงานของวิทยาลัยฯ และบรรเทาสาธารณภัยเขต ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ เท่านั้น ซึ่งหากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น มีความรุนแรงจนเกินขีดความสามารถในการควบคุมให้การปฏิบัติ เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

4. ข้อมูลของหน่วยงาน

4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับหน่วยงาน

ที่ตั้งของหน่วยงาน (ควรมีแผนที่/แผนผังของอาคารที่แสดงจุดเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ตำแหน่งการติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิง ฯลฯ)

ปัจจัยเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัย (เช่น การใช้สถานที่จัดเก็บเอกสารต่าง ๆ การใช้ อุปกรณ์ไฟฟ้า ลักษณะของอาคาร ความพร้อมของอุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัย การใช้สารเคมีที่ อาจเป็นเชื้อเพลิง ฯลฯ)

4.2 ข้อมูลบุคลากร

ข้อมูลบุคลากรของหน่วยงาน เช่น จำนวนคน จำแนกเพศ ชาย - หญิง หรือ จำนวนผู้ ที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ฯลฯ

4.3 ข้อมูลเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

ข้อมูลจำนวน/ สภาพการใช้งานของเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการ ป้องกันและระงับอัคคีภัยของหน่วยงาน เช่น เครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ รถน้ำดับเพลิง อุปกรณ์ ตรวจจับควัน (Smoke Detector) อุปกรณ์แจ้งเตือนเพลิงไหม้ (Fire Alarm) อุปกรณ์ ปฐมพยาบาล เบื้องต้น เป็นต้น ฯลฯ

5. การปฏิบัติก่อนเกิดอัคคีภัย

5.1 การตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัย

มอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบในการตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยของ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา พร้อมทั้ง ให้กำหนดแนวทาง การตรวจตราความปลอดภัยต่าง ๆ เช่น ให้ หน่วยงาน ก. เป็นหน่วยรับผิดชอบในการตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยของ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เช่น ปลั๊กไฟฟ้า เครื่องดับเพลิง แบบเคลื่อนย้ายได้ อุปกรณ์ตรวจจับควัน (Smoke Detector) อุปกรณ์แจ้งเตือนเพลิงไหม้ (Fire Alarm) ฯลฯ โดยดำเนินการ ดังนี้

- ให้ทุกส่วน/ทุกฝ่ายมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการตรวจตราความปลอดภัย เกี่ยวกับอัคคีภัยให้ชัดเจน โดยให้ระบุชื่อ - นามสกุล ตำแหน่ง และเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ
- จัดทำแบบฟอร์มการตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัย
- สักรวตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัยในบริเวณสำนักงาน ว่าพร้อมใช้งาน หรือไม่
- จัดทำรายงานผลการตรวจตราความปลอดภัยให้ผู้บริหารทราบ ทั้งนี้ หากพบ ข้อบกพร่อง/ใช้งานไม่ได้ให้เสนอผู้บริหาร เพื่อสั่งการให้ปรับปรุงแก้ไขโดยด่วน ฯลฯ

5.2 การรณรงค์ เผยแพร่ และเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

มอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบการรณรงค์ เผยแพร่ และเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการ ป้องกันและระงับอัคคีภัยให้แก่เจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ทุกคนมีจิตสำนึกในการร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาอัคคีภัยอย่างจริงจัง เช่น

ให้ หน่วยงาน ข. จัดกิจกรรม/โครงการในการรณรงค์ เผยแพร่ และเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยแก่เจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เช่น วิธีการแจ้งเหตุเพลิงไหม้ การใช้อุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้น การอพยพหนีไฟ การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยเมื่อต้องเผชิญเหตุเพลิงไหม้ ฯลฯ

5.3 การฝึกเพื่อทดสอบแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ

มอบหมายหน่วยงานรับผิดชอบการฝึกเพื่อทดสอบแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ พร้อมทั้ง ประเมินผลการฝึกเพื่อทดสอบแผนดังกล่าว เพื่อนำข้อมูลมาประกอบในการปรับปรุง ทบทวน และแก้ไขแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น

ให้ หน่วยงาน ค. เป็นหน่วยรับผิดชอบการฝึกเพื่อทดสอบแผนป้องกัน และระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ พร้อมทั้ง ประเมินผลการฝึกเพื่อทดสอบแผนดังกล่าวและประมวลข้อมูลมาประกอบในการปรับปรุง ทบทวน และแก้ไขแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ โดยทำการฝึกทดสอบแผนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือ เป็นประจำทุกเดือน ฯลฯ

5.4 การเตรียมพร้อมสำหรับการอพยพหนีไฟ

กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อเตรียมความพร้อมไว้ก่อนล่วงหน้า หากมีการอพยพหนีไฟ โดยให้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนอพยพหนีไฟ การจัดทำบัญชีรายชื่อเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีเอกสารและทรัพย์สินทางราชการสำคัญที่ต้องขนย้าย การมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการขนย้ายทรัพย์สินทางราชการ เช่น

ให้ หน่วยงาน ง. ดำเนินการเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการอพยพหนีไฟ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำแผนการอพยพหนีไฟของวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา โดยให้กำหนดผู้นำการอพยพ ผู้ตรวจสอบยอดผู้อพยพ เส้นทางหนีไฟ จุดรวมพล จุดรองรับการอพยพ สัญญาณสำหรับใช้ในการอพยพ ข้อปฏิบัติในการอพยพ ฯลฯ

2. จัดทำบัญชีรายชื่อเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา สำหรับใช้ในการตรวจสอบยอดผู้อพยพ โดยให้ทำการปรับปรุงบัญชีรายชื่อเจ้าหน้าที่ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

3. จัดทำบัญชีเอกสารและทรัพย์สินสำคัญทางราชการที่ต้องขนย้ายเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ พร้อมทั้งจัดทำสัญลักษณ์เรียงลำดับความสำคัญ เช่น หมายเลข 1 = ขนย้ายลำดับที่ 1, หมายเลข 2 = ขนย้ายลำดับที่ 2, หมายเลข 3 = ขนย้ายลำดับที่ 3 เป็นต้น

4. มอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการขนย้ายและเก็บรักษาทรัพย์สิน เอกสาร และทรัพย์สินสำคัญของทางราชการตามบัญชีที่จัดทำขึ้น ฯลฯ

6. การปฏิบัติระหว่างเกิดอัคคีภัย

6.1 การปฏิบัติระหว่างเกิดอัคคีภัยในเวลาราชการ

6.1.1 การแจ้งเหตุเพลิงไหม้

กำหนดจุดรับแจ้งเหตุเพลิงไหม้ ช่องทางการแจ้งเหตุเพลิงไหม้ แนวทางการแจ้งเหตุเพลิงไหม้ พร้อมทั้ง กำหนดผู้ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกดับเพลิงให้ชัดเจน

1) ให้ดับเพลิงเทศบาลแม่กา อ.เมือง จ.พะเยา เป็นหน่วยงานรับแจ้งเหตุเพลิงไหม้ โดยให้แจ้งเหตุเพลิงไหม้ผ่านหมายเลข 054-466-605 ถึง 7 เป็นจุดรับแจ้งเหตุเพลิงไหม้

2) ให้ คณบดีวิทยาลัยการศึกษ เป็นผู้อำนวยความสะดวกดับเพลิง ตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในวิทยาลัยการศึกษ มหาวิทยาลัยพะเยา

3) ให้ผู้พบเห็นเหตุการณ์คนแรกตัดสินใจว่าสามารถดับเพลิงได้ด้วยตนเองหรือไม่ พร้อมทั้งแจ้งเหตุเพลิงไหม้ไปยังจุดดับแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (054-466-605) หมายเลขโทรศัพท์ที่กำหนดเป็นจุดรับแจ้งเหตุเพลิงไหม้) ฯลฯ

6.1.2 การดับเพลิง

1) เมื่อเจ้าหน้าที่ที่อยู่ประจำจุดรับแจ้งเหตุเพลิงไหม้ได้รับการร้องขอความช่วยเหลือหรือได้รับแจ้งเหตุเพลิงไหม้ให้เข้าทำการดับเพลิงทันที พร้อมทั้ง แจ้งหัวหน้าหน่วยงานเข้าบัญชาการเหตุการณ์ในฐานะผู้อำนวยความสะดวกดับเพลิง

2) หากเพลิงไหม้มีความรุนแรงลุกลามจนเกินขีดความสามารถในการควบคุม ให้แจ้งเหตุเพลิงไหม้ไปยังสถานีดับเพลิงใกล้เคียงผ่านหมายเลข 199 พร้อมทั้ง สั่งการให้อพยพหนีไฟ ตามแผนอพยพหนีไฟที่จัดทำไว้ ฯลฯ

6.1.3 การอพยพหนีไฟ

1) หากเพลิงไหม้มีความรุนแรงลุกลามจนเกินขีดความสามารถในการควบคุม ของวิทยาลัยการศึกษ มหาวิทยาลัยพะเยา ให้ผู้อำนวยความสะดวกดับเพลิงเป็นผู้สั่งการให้อพยพหนีไฟ ตามแผนอพยพหนีไฟ

2) เมื่อผู้อำนวยความสะดวกดับเพลิงได้สั่งการอพยพหนีไฟให้ผู้นำอพยพ (ตามที่กำหนดไว้ในแผนอพยพหนีไฟ) นำอพยพเจ้าหน้าที่ไปตามเส้นทางอพยพที่กำหนดไปยังจุดรวมพลและจุดรองรับการอพยพโดยเร็ว

3) ให้ผู้ตรวจสอบยอดผู้อพยพ (ตามที่กำหนดไว้ในแผนอพยพหนีไฟ) ทำการตรวจสอบยอดจำนวนเจ้าหน้าที่ ณ จุดรวมพล กรณีพบจำนวนเจ้าหน้าที่ครบถ้วนให้นำอพยพไปยังจุดรองรับการอพยพ หากไม่ครบถ้วนให้รายงานผู้อำนวยความสะดวกดับเพลิงสั่งการให้เข้าทำการค้นหาผู้ที่อาจติดค้างอยู่ในพื้นที่เกิดเหตุ

4) หากค้นพบผู้ได้รับบาดเจ็บให้รายงานผู้บัญชาการเหตุการณ์ทันที พร้อมทั้งช่วยเหลือผู้บาดเจ็บมายังจุดปฐมพยาบาล หากมีผู้ได้รับบาดเจ็บรุนแรงให้ส่งต่อไปยังโรงพยาบาลใกล้เคียง

5) เมื่อเพลิงสงบให้ผู้อำนวยความสะดวกดับเพลิงสั่งการให้เจ้าหน้าที่อพยพกลับ ฯลฯ ทั้งนี้ควรจัดทำแผนภาพแสดงแนวทางปฏิบัติในการอพยพหนีไฟเพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกคนเข้าใจและปฏิบัติตามในทิศทางเดียวกันตามแผนผังในหน้าที่ 12

แผนภาพ : การอพยพหนีไฟ

7. การปฏิบัติหลังเกิดอัคคีภัย

แนวทางปฏิบัติภายหลังสถานการณ์อัคคีภัยได้สิ้นสุดลงแล้ว โดยให้ดำเนินการเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลความเสียหาย การฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ การกำหนดแผนสำรองในกรณีอัคคีภัยที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อทรัพยากรสำคัญจนไม่สามารถรองรับการปฏิบัติงานได้ ให้**งานการเงินและพัสดุ (นายอภิเดช เทพรังสาร และ นางสาวรุจิรา ลายสาน)** ดำเนินการรวบรวมข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพย์สินของทางราชการ รายงานให้คณบดีวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยาทราบ เพื่ออนุมัติให้ความช่วยเหลือ/ฟื้นฟูบูรณะ/ปรับปรุงพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอัคคีภัยที่เกิดขึ้น

8. การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

1. กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละภารกิจในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากอัคคีภัยตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ อย่างชัดเจน เช่น จัดทำคำสั่งมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัย เป็นต้น

2. กำหนดแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ เช่น การแต่งตั้งคณะทำงานติดตามผลการดำเนินงานตามแผนฯ เป็นต้น

3. กำหนดให้มีการฝึกเพื่อทดสอบแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ที่จัดทำขึ้น เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุง/แก้ไข/พัฒนาแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยภายในสำนักงานฯ ให้สามารถนำไปใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ฯลฯ

ภาคผนวก

บัญชีรายชื่อหน่วยงานติดต่อกรณีเกิดอัคคีภัย

หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
1. แจ๊งเหตุเพลิงไหม้ดับเพลิงเทศบาลแมกกา อ. เมือง จ.พะเยา	054-466-605 ถึง 7
2. สายด่วน	1669
3. ศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยพะเยา	054-466-699
4. มุสนิธิกุภัยสื่อชชา	06-1590-8421
5. โรงพยาบาลพะเยา	054-409-300
6. โรงพยาบาลพะเยาราม	054-411-111
7. สถานีตำรวจภูธรแมกกา อ. เมือง จ.พะเยา	
8. ประชาสัมพันธ์จังหวัดพะเยา	054-481-1704 และ 054-411-1428
9. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พะเยา	054-449-528
10. การประปาส่วนภูมิภาค พะเยา	054-431-090

แบบตรวจตราความปลอดภัยเกี่ยวกับอัคคีภัย
วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ที่	รายการ	จำนวน	ผลการตรวจตรา		การปรับปรุง/แก้ไข		หมายเหตุ
			เรียบร้อย	ชำรุด/ใช้ งานไม่ได้	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	ปรับปรุง/แก้ไข เรียบร้อย	
1	ปลั๊กต่างๆ						
2	กระดิกน้ำร้อน						
3	คอมพิวเตอร์						
4	เครื่องปรับอากาศ						
5	สวิตซ์ไฟฟ้า						
6	ถังดับเพลิง						
7	อุปกรณ์ตรวจจับควัน (Smoke Detector)						
8	อุปกรณ์แจ้งเตือนเพลิงไหม้ (Fire alarm)						
9	เส้นทางหนีไฟ (ควรตรวจตราให้ ครอบคลุมเกี่ยวกับมาตรฐาน ของประตู ผนังและพื้นที่ใช้เป็น เส้นทางหนีไฟว่าสามารถทนความ ร้อนได้เพียงพอหรือไม่)						
10	ป้ายสื่อความหมายปลอดภัย เช่น ทางหนีไฟ ทางเข้า/ทางออก ฯลฯ						
11	อื่นๆ (โปรดระบุ)...						

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจตรา

(.....)

วันที่ตรวจตรา.....

แผนอพยพหนีไฟของวิทยาลัยการศึกษ มหาวิทยาลัยพะเยา

ที่	ข้อกำหนดในการอพยพ	รายละเอียด
1	ผู้นำการอพยพ	<p>กำหนดผู้ทำหน้าที่นำอพยพ พร้อมผู้นำอพยพสำรอง 1-2 คน (กรณีผู้นำอพยพไม่สามารถปฏิบัติงานได้) โดยให้ระบุชื่อ-สกุล ตำแหน่ง และเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> คณบดีวิทยาลัยการศึกษ ผู้นำการอพยพ เบอร์โทรศัพท์..... รองคณบดีฝ่ายคุณภาพนิสิต (ผศ.ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ) ผู้นำอพยพสำรองคนที่ 1 เบอร์โทร 089-XXX-3152 รองคณบดีฝ่ายบริหาร (ผศ.ดร.ขวัญ สงวนเสริทศรี) ผู้นำอพยพสำรองคนที่ 2 เบอร์โทร 081-XXX-3414
2	ผู้ตรวจสอบยอดผู้อพยพ	<p>กำหนดผู้ทำหน้าที่ผู้ตรวจสอบยอดผู้อพยพ พร้อมผู้ตรวจสอบยอดผู้อพยพสำรอง 1-2 คน (กรณีผู้ตรวจสอบยอดผู้อพยพไม่สามารถปฏิบัติงานได้) โดยให้ระบุชื่อ-สกุล ตำแหน่ง และเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> ผศ.ดร.ธิดาวัลย์ อุณกอง รองคณบดีฝ่ายวิชาการ เบอร์โทร 084-XXX-8714 นางสาวกัญญาภัทร วิมลสุด เจ้าหน้าที่วิทยาลัยการศึกษ เบอร์โทร 081-XXX-5579 นายอภิเดช เทพรังสาร เจ้าหน้าที่วิทยาลัยการศึกษ เบอร์โทร 083-XXX-1369
3	ผู้ทำหน้าที่ชุดปฐมพยาบาล	<p>กำหนดผู้ทำหน้าที่ชุดปฐมพยาบาล พร้อมผู้ทำหน้าที่ชุดปฐมพยาบาลสำรอง 1-2 คน (กรณีผู้ทำหน้าที่ชุดปฐมพยาบาลไม่สามารถปฏิบัติงานได้) โดยให้ระบุชื่อ-นามสกุล ตำแหน่งและเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> นางสาวปวันรัตน์ วังมา เจ้าหน้าที่วิทยาลัยการศึกษ เบอร์โทร 081-XXX-4551 นางสาวทัศนีย์ ไหมวงศ์ เจ้าหน้าที่วิทยาลัยการศึกษ เบอร์โทร 080-XXX-8101 นางสาวรุจิรา ลายसान เจ้าหน้าที่วิทยาลัยการศึกษ เบอร์โทร 082-XXX-4282
4	เส้นทางอพยพหนีไฟ	<p>อพยพตามแผนผังเส้นทางหนีไฟที่ได้ติดตั้งไว้แล้วทั่วทั้งสำนักงานวิทยาลัยการศึกษ *ดูตัวอย่างแผนผังหน้า 19</p>
5	จุดรวมพล	<p>ลานหน้าตึกอาคารเรียนรวมหลังเก่า (บริเวณลานจอดรถ)</p>
6	ข้อควรปฏิบัติในการอพยพหนีไฟ	<ol style="list-style-type: none"> พยายามตั้งสติให้ดี ควบคุมอารมณ์ให้สงบ มั่นคง ไม่ตื่นตระหนก ห้ามใช้ลิฟต์ในขณะที่เกิดอัคคีภัยโดยเด็ดขาด และให้ใช้บันไดหนีไฟและทางหนีไฟ ขณะอพยพให้ใช้วิธีเดินเร็วชิดขวาเป็นหลัก ห้ามวิ่งหรือเดินช้า

ที่	ข้อกำหนดในการอพยพ	รายละเอียด
		<p>4. เชื้อเพลิงและปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้อพยพอย่างเคร่งครัด</p> <p>5. ห้ามชนล้มภาชนะใดๆ ติดตัวไปขณะอพยพ ยกเว้นเงินและเอกสารสำคัญ</p> <p>6. ระหว่างการอพยพห้ามเดินคุยเล่นกัน อย่าส่งเสียงเอะอะหรือเร่งให้คนที่อยู่ข้างหน้าเดินเร็วขึ้น อย่าผลัก อย่าดัน หรือแข่งกัน</p> <p>7. หากออกจากบันไดหนีไฟเป็นคนสุดท้ายให้ปิดประตูหนีไฟ เพื่อป้องกันควันไฟเข้าไปในช่องบันไดหนีไฟ</p> <p>8. เมื่อเดินออกมาภายนอกห้องแล้ว ห้ามเดินทางย้อนกลับเข้าไปที่ห้องอีก ไม่ว่าจะเรื่องสำคัญอะไรขึ้นมาได้ก็ตาม</p> <p style="text-align: center;">ฯลฯ</p>

ขั้นตอนการใช้ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง

วิธีการใช้ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง

1. ดึงสลักออกจากคันบีบ

2. จับปลายสายพร้อมบีบคันบีบ

3. ฉีดไปที่ฐานของไฟ
ห่างจากไฟ 2-4 เมตร

ถังดับเพลิง
FIRE EXTINGUISHER